

גמ"ר 1099/11/16 - מדינת ישראל נגד ש מ

בית משפט השלום לתעבורה בבאר שבע

גמ"ר 1099-11-16 מדינת ישראל נ' מ
תיק חיצוני: 149636/2016

בפני כב' סגן הנשיאה, השופט אלון אופיר
מאשימה מדינת ישראל ע"י פרקליטות מחוז דרום
נגד ש מ ע"י ב"כ עו"ד ניר אביב
נאשמים

גזר - דין

הנאשם הורשע על פי הודאתו בעובדות כתב אישום מתוקן אשר הוגש כנגדו ולפיו כתוצאה מאי מתן זכות קדימה במעבר חצייה גרם ברשלנותו למותה של המנוחה ש.ג. (קטינה ילידת 2006).

הוראות החיקוק לפיהן הורשע הנאשם הן: סעיף 64 בפקודת התעבורה ותקנות 67(א) ו- 67(א1) בתקנות התעבורה, תשכ"א-1961 (גרימת מוות ברשלנות ואי מתן זכות קדימה במעבר חצייה).

בהתאם לעובדות כתב האישום המתוקן, חצתה המנוחה כביש בעודה רצה במעבר חצייה, זאת כאשר אימה ובני משפחה נוספים עומדים על נתיב הנסיעה הראשון שעל המעבר (בסמוך לאי תנועה הנמצא במרכז הכביש) ומבקשים לקבל את זכות הקדימה לחצות את חלקו השני של הכביש במעבר החצייה.

הנאשם אשר נהג כלי רכב מסוג מונית, לא עצר רכבו כדי לאפשר למנוחה או להולכי הרגל האחרים השלמת חציית הכביש, ופגע עם חזית רכבו במנוחה שכאמור רצה במעבר החצייה שלפניו זאת כאשר ייתר בני משפחתה נותרו לעמוד.

כתוצאה מפגיעה זו במנוחה, מצאה היא זמן קצר לאחר מכן את מותה בבית החולים באילת. הצדדים בפרשה זו הציגו בפני בית המשפט הסדר טיעון לפיו כתב האישום המקורי תוקן, הנאשם הודה ולקח אחריות מלאה ביחס לעובדות כתב האישום המתוקן, ונשלח לקבלת תסקיר של שירות המבחן למבוגרים.

הצדדים לא הגיעו לכל הסדר ביחס לענישה בפרשה זו.

מתחם הענישה -

בהתאם לתיקון 113 של חוק העונשין חלה החובה לקבוע את מתחם העונש ההולם לעבירה **בנסיבותיה** כאשר העיקרון

המנחה הוא עיקרון ההלימה.

הערך המוגן שבבסיס עבירת גרימת מוות ברשלנות הינו ערך קדושת החיים. מידת הפגיעה בערך המוגן בנסיבות תיק זה הינה מירבית - גרימת מותה ברשלנות של ילדה צעירה.

כפי שיוסבר להלן, בית המשפט העליון התווה מדיניות ענישה לפיה בעבירות של גרימת מוות בנהיגה רשלנית יושתו על הנאשמים עונשי מאסר בפועל, מאחורי סורג ובריח, ופסילה בת שנים, זאת עקב הפגיעה בערך העליון של קדושת החיים, ועל מנת לתרום למלחמה בתאונות הדרכים.

על מדיניות ענישה זו חזר בית המשפט העליון פעמים רבות.

ראו למשל רע"פ 548/05 מאירה לוי נ' מדינת ישראל, רע"פ 6358/10 מחמוד קבהא נ' מ"י, רע"פ 8576/11 - הילה מזרחי נ' מדינת ישראל.

ברור על פניו כי כל מקרה יבחן לגופו, וכי הענישה היא לעולם אינדיבידואלית, ואולם, כאמור, מדיניות הענישה הנהוגה, כפי שהתווה בית המשפט העליון בשנים האחרונות, הינה שגם נאשם נורמטיבי שכשל ברשלנות אשר גרמה למותו של אדם, ישלח למאסר מאחורי סורג ובריח.

בע"פ 6755/09 ארז אלמוג נ' מ"י נפסק על ידי כבוד השופט הנדל:

" נדמה שקיימים שלושה כללים מנחים בסוגיית הענישה הראויה בעבירה של גרימת תאונת דרכים קטלנית ברשלנות. האחד, ראוי לגזור על נאשם עונש מאסר בפועל ופסילה מלנהוג לתקופה הולמת, הן בשל עקרון קדושת החיים והן משיקולי הרתעה. השני, בדרך-כלל הנסיבות האישיות של הנאשם בעבירה זו אינן בעלות משקל כבעבירות אחרות המלוות בכוונה פלילית, הן בשל אופייה המיוחד של העבירה הנדונה והן בשל ביצועה השכיח גם ע"י אנשים נורמטיביים. השלישי, אמת המידה הקובעת בעבירה זו היא דרגת הרשלנות."

ברע"פ 8756/11 מזרחי נ' מדינת ישראל [פורסם בנבו] (5.2.2012), שם נדונה בפני הרכב תלתא (המשנה לנשיאה א' ריבלין; השופט (כתוארו אז) א' רובינשטיין; והשופט ס' ג'ובראן), בקשה לרשות ערעור של הגב' הילה מזרחי (להלן: מזרחי), אשר הורשעה בעבירה של גרימת מוות בנהיגה רשלנית. מזרחי, כך נקבע, "נהגה ברכב פרטי ופגעה ברוכב אופניים, שנפטר למרבה הצער בהמשך בעקבות הפגיעה" (שם, בפסקה א). בית משפט זה דן בשאלה, האם ניתן להסתפק בעונש מאסר לריצוי בדרך של עבודות שירות, או שמא יש להותיר את עונשה של מזרחי מאחורי סורג ובריח, וזאת חרף היותה בהריון בחודש הרביעי, ואם לילדים קטנים. לאחר בחינת כלל השיקולים הוחלט להפחית, אמנם, את תקופת מאסרה בפועל של מזרחי ל-8 חודשי מאסר (במקום 12 חודשי מאסר שנגזרו עליה בבית משפט השלום לתעבורה בפתח תקווה), אך נקבע, כי:

"לא ראינו מקום לסטות ממדיניות הענישה הנוהגת בנושאי גרימת מוות ברשלנות, שדינה ככלל מאסר מאחורי סורג וברח במסגרת המאבק בתאונות, ואשר חריגה מעטים ומקרה זה אינו ביניהם על פי נסיבותיו. חיי אדם קופדו".

עיון בפסיקה הנוהגת בעבירה של גרם מוות ברשלנות כתוצאה מתאונת דרכים, כשאליהן מתווספת דרך כלל עבירות תנועה נוספות, כגון נהיגה בקלות ראש או נהיגה רשלנית, מלמד על מדיניות ענישה הנעה, לרוב, בין 8 חודשי מאסר ו-10 שנות פסילה (רע"פ 2955/12 **פלונית נ' מדינת ישראל** [פורסם בנבו] (26.6.12); רע"פ 1300/14 מורי נ' מ"י [פורסם בנבו] (25.2.2014) ועד 30 חודשי מאסר ו-15 שנות פסילה (רע"פ 5619/12 **חמאד נ' מ"י** [פורסם בנבו] (5.8.12); ע"פ 708/10 **שלאפה נ' מ"י** [פורסם בנבו] (14.6.2010). במקרים חריגים, ובשל נסיבות מיוחדות או בשל ריבוי נפגעים, הושתו על הנאשמים עונשים החורגים לקולא או לחומרה מהמתחם הנ"ל.

עוד עולה כי העונשים שהוטלו על נאשמים שיוחסה להם מידת רשלנות גבוהה, נעו דרך כלל בין 15 ל-20 חודשי מאסר ול-15 שנות פסילה (עפ"ג 39041-04-12 **מ"י נ' קלדרון** [פורסם בנבו] (11.9.2012); ע"פ 4884/07 **אודי מנן נ' מדינת ישראל** [פורסם בנבו] (5.9.07).

יחד עם זאת, ולפי הכלל הוותיק לפיו לעולם ייבחן כל נאשם לגופו של עניין וכל מקרה ייבחן אל מול נסיבותיו המיוחדות, מצא בית המשפט העליון לא פעם ולא פעמיים הצדקה להימנע מענישה הכוללת ריצוי מאסר מאחורי סורג וברח:

בע"פ 1319/09 משה כהן נגד מדינת ישראל, אישר בית המשפט העליון ענישה הכוללת 6 חודשי מאסר לריצוי בדרך של עבודות שירות. המערער כנהג משאית פגע למות בהולך רגל אשר חצה כביש במעבר חציה. 12 חודשי מאסר שנגזרו בבית המשפט המחוזי הומרו ל-6 חודשי מאסר בע.ש כתוצאה מנסיבות חריגות הקשורות במצבם הבריאותי של אשת הנאשם ובנו.

ברע"פ 4261/04 יעקב פארין שם הורשע הנאשם בגרימת מות ברשלנות של שני בני אדם עקב אי שמירת מרחק, החליט בית המשפט העליון כי בשל גילו הצעיר של הנאשם בזמן התאונה, תסקירו החיובי ומאחר ולא הוכח כי נהיגתו הייתה "פרועה" (כך נכתב במקור), הרי שאין הצדקה לענישה הכוללת מאסר בפועל, ועונש מאסר של 12 חודשים הומר ל-6 חודשי מאסר לריצוי בדרך של עבודות שירות.

כך גם החליט בית המשפט העליון **ברע"פ 548/05 מאירה לוי נגד מדינת ישראל** (גרימת מוות ברשלנות של שני בני אדם) ובשל מצבה הנפשי של הנאשמת לאחר התאונה (פוסט טראומה), גילה המבוגר ביום התאונה, והיות הרשלנות רגעית, להימנע מענישה הכוללת מאסר בפועל.

גם במקרה זה נגזרו 6 חודשי מאסר לריצוי בדרך של עבודות שירות.

החלטות דומות מאד ניתנו גם בע"פ 4732/02 ענת סורפין נגד מדינת ישראל, עפ"ת (נצ') 29470-07-10
פיליפ אשר נגד מדינת ישראל, עפ"ת (י-ם) 45756-08-16 מדינת ישראל נגד יורם אחרק, וע"פ
(חי') 41013-04-13 כרמון נגד מדינת ישראל.

אדגיש כי חלק מההחלטות לעיל ניתנו לאחר תיקון 113 של חוק העונשין.

יוצא כי הכלל לפיו אין המדובר בעניין מתמטי, וכל אדם הבא בפני בית המשפט יישפט לפי נסיבות המקרה הספציפי,
נסיבותיו האישיות, והכל כדי שהתוצאה הסופית תהיה צודקת ומידתית לנסיבות.

ומן הכלל אל הפרט לצורך קביעת המתחם-

קביעת רף הרשלנות -

לצורך קביעת רף הרשלנות נתונות לבית המשפט עובדותיו של כתב האישום בלבד שכן אין המדובר בתיק שנוהל
והנאשם לקח אחריות מלאה ביחס לעובדות אלה.

על פי רוב, פגיעת רכב בהולך רגל החוצה כביש במעבר חצייה מייצרת רף רשלנות גבוה שכן בית המשפט העליון הגדיר
פעם אחר פעם את אזור מעבר החצייה כ"מבצרו של הולך הרגל" (ראה בעניין זה את ע"פ 290/73 אידלסון נגד
מדינת ישראל)

כאשר בחצייה "רגילה" עסקין (חציית כביש בהליכה) וכאשר שדה הראייה של הנהג לכיוון מעבר החצייה הוא נטול כל
הפרעה חריגה, הרי שפגיעה קטלנית בהולך רגל תוביל לקביעת רף רשלנות גבוה.

אולם, כאשר עניין לנו בחציית מעבר חצייה אגב ריצה לתוך הכביש, גם כאשר חובת הציפיות של הנהג לאירוע מסוג זה
שרירה וקיימת (וראה בעניין זה את קביעת בית המשפט העליון בע"פ 558/97 מליק נגד מד"י), יש להתנהגות זו של
הולך הרגל משום השפעה על רף הרשלנות שיקבע שכן המדובר באירוע פתאומי, המתרחש בשבריר שנייה, ונכון יהיה
בנסיבות המתוארות בכתב האישום המתוקן לקבע את רף הרשלנות על רף בינוני.

אין אני סבור כי רף רשלנות נמוך מתאים לסיטואציה של תאונה קטלנית במעברי חצייה.

בהתאם לחוק, כל נהג המתקרב למעבר חצייה חייב להאט את מהירות נסיעתו ואף לעצור כדי לאפשר להולכי רגל
הקרובים למעבר את השלמת החצייה בבטחה.

כאשר ראה הנאשם את אם המנוחה עומדת עם בני משפחה נוספים ומבקשים לחצות, חובה עליו הייתה להאט ולעצור,
מה שהיה מונע את הפגיעה במנוחה שרצה לתוך מעבר החצייה בהמשך לאירוע הראשון המתואר בכתב האישום.

אחריותו של הנאשם שרירה וקיימת למות המנוחה, ורף רשלנותו בפרשה זו נקבע על ידי בנסיבות כרף רשלנות בינוני.

בהישען על הפסיקה שהוצגה לעיל על רקע הגדרת רף רשלנותו הספציפית של הנאשם בנסיבות הספציפיות

של תאונה זו, ולאור העובדה כי המדובר בילדה צעירה שאיבדה את חייה באירוע זה, אני קובע את מתחם העונש ההולם ביחס לרכיב המאסר ככזה הנע בין 8 חודשים ועד 20 חודשי מאסר בפועל.

ביחס לרכיב הפסילה בפועל, ובהישען על הנתונים שהוצגו לעיל, אני קובע את מתחם תקופת הפסילה בפועל לתקופה שתנוע בין 8 שנות פסילה ועד 15 שנות פסילה.

עמדתה העונשית של התביעה בתמצית-

המדינה ביקשה את בית המשפט להגדיר את רף הרשלנות כבינונית עד גבוהה.

בנסיבות אלה עתרה המדינה למרות נסיבותיו האישיות של הנאשם לענישה הכוללת מאסר מאחורי סורג ובריח.

בטיעוניה בכתב הפנתה המדינה לאסופת פסקי דין בהם החלטות של בית המשפט העליון לפיהם ראוייה ענישה הכוללת מאסר כאשר רף הרשלנות בינונית - גבוהה.

המדינה טענה כי חריגה מחלקו הנמוך של המתחם אפשרית משיקולי שיקום בלבד וזאת להבדיל מנסיבות רפואיות או אישיות שאינן נכללות בתוך "שיקולי שיקום".

בנסיבות אלה, וכאשר חלקו הנמוך של המתחם כולל רכיב של מאסר, הרי שחובה לגזור על הנאשם ענישה הכוללת מאסר בפועל מאחורי סורג ובריח.

עמדתה העונשית של ההגנה בתמצית-

ב"כ הנאשם הפנה את בית המשפט לפסיקה אחרת של בית המשפט העליון לפיה ראוי לתת לתיקון 113 פרשנות אחרת ומרחיבה לפיה גם שיקולי צדק יצדיקו במקרים המתאימים חריגה מחלקו הנמוך של מתחם העונש ההולם.

ב"כ הנאשם מסכים כי שיקולי שיקום אינם שיקולי צדק ולמעשה יתכנו מקרים בהם שיקומו של נאשם אינו השיקול המרכזי לצורך החריגה הנחוצה ממתחם העונש ההולם.

לשיטת ההגנה היות הנאשם ניצול שואה בן 80, הסובל מסרטן עור עם גרורות בריאות ובמוח, הסובל ממצב פוסט טראומטי לאחר התאונה, והכל כאשר אין לחובתו עבר תעבורתי מכביד ואין בנסיבות התאונה עצמה משום "התפרעות" של הנאשם, הרי שאין זה צודק להורות על שליחתו אל מאחורי סורג ובריח.

עמדת ההגנה מבקשת לאמץ את המלצת שירות המבחן לפיה די לפרשה זו ענישה בדמות של"ץ ואין כל מקום לענישה הכוללת מאסר מכל סוג, ובכלל זה מאסר לריצוי בדרך של עבודות שירות.

קביעת העונש הראוי וגזירת הדין -

על פניו וביחס לגרימת מותו של אדם (קל וחומר גדיעת חייה של ילדה צעירה) אגב ביצוע עבירה של אי מתן זכות קדימה במעבר חצייה, ראויה ענישה הכוללת מאסר בפועל.

נדירים מאד המקרים בהם נסיבות המתוארות לעיל יסתיימו בענישה שאינה כוללת מאסר בפועל ממשי מאחורי סורג וברית.

מקרים בהם רף הרשלנות הוא נמוך והרשלנות היא תולדה של חוסר תשומת לב רגעי יכולים להניב ענישה הכוללת ריצוי מאסר בדרך של עבודות שירות (ראה התייחסותי לפסיקה רלוונטית בעניין זה לעיל), אך כאשר ברשלנות בינונית או גבוהה עסקינן, נדירים מאד המקרים בהם תיגזר ענישה מתחת לחלקו הנמוך של המתחם הכולל בחלק זה מאסר ממשי מאחורי סורג וברית.

כתוצאה מהמתואר לעיל, עתרה המדינה (המודעת היטב למצבו המיוחד של נאשם ספציפי זה) לענישה הכוללת מאסר מאחורי סורג וברית.

חששה של המדינה מפני יצירת "תקדים" או "מדרון חלקלק" בו בנסיבות אישיות חריגות תיגזר ענישה נמוכה מחלקו הנמוך של המתחם, הוא חשש מובן.

עמדה זו של המדינה גם עולה לכאורה בקנה אחד עם קביעת המחוקק בתיקון 113 של חוק העונשין לפיה אין בנסיבות אישיות של נאשם כדי לאפשר סטייה מחלקו הנמוך של המתחם.

אלא, שההגנה אשר הבינה כי נסיבותיו האישיות של הנאשם בפרשה זו בלבד יקשו על גזירת ענישה נמוכה מן המתחם הנוהג, הפנתה את בית המשפט לשיקולי שיקום ולשיקולי צדק כבסיס משפטי המאפשר את החריגה המבוקשת.

במסגרת שיקולים אלה הפנתה ההגנה את בית המשפט מבחינה משפטית לקביעותיו של בית המשפט העליון בע"פ **5669/14 לופליאנסקי נגד מד"י** (להלן - פרשת לופליאנסקי) וכן למאמרו של דר' יובל ליבדרו (חוברת הסנגור 197-8) במאמרו **"חריגה ממתחם העונש ההולם מטעמי צדק"**. כמו כן הוגשה פסיקה ברוח טיעון זה ובכלל זה שתי החלטות של בית המשפט המחוזי בחיפה בעפ"ת 62250-07-17 וכן עפ"ת 1267-05-16 שם אושרו עונשים בתאונות קטלניות **ללא רכיבי מאסר בפועל בהישען על מסקנות דוח ועדת דורנר**. אל מול חומרים משפטיים אלה, ובעניינו האישי של נאשם ספציפי זה, הפנתה ההגנה לתסקיר שירות המבחן למבוגרים אשר המליץ על ענישה הכוללת של"ץ כעונש ראוי לנאשם זה. עוד הוגשו מסמכים רפואיים המתארים את מצבו הנוכחי של הנאשם ומהם, על רקע התסקיר, עולה תמונת המצב הבאה:

הנאשם הוא ניצול שואה כבן 80, סב לשבעה נכדים ולשני נינים.

הנאשם חולה מלנומה (סרטן עור) ובמקביל סובל מאי ספיקת כליות, טרשת עורקים, דלקת פרקים וסכרת.

בשנת 2014 אובחן גידול במוחו, ובשנת 2016 עבר כריתת אונה בריאה בשל גידול שנמצא שם.

מאז התאונה הקטלנית חלה התדרדרות נפשית חריפה במצבו של הנאשם (הוגשו מסמכים גם בעניין זה) ולמרות זאת לקח הנאשם חלק בקבוצה טיפולית במסגרת שירות המבחן למבוגרים. קבוצה זו ניסתה לסייע לנאשם בהתמודדות עם

האסון לו גרם.

הנאשם עצמו בפני שירות המבחן וגם במהלך הדיון בפני, **לקח אחריות מלאה על מעשיו**, הביע צער כנה ועמוק על מעשיו ותוצאות מעשיו, הביע הזדהות וכאב עמוק עם כאב משפחת המנוחה ולמעשה לא ידע נפשו מרוב צער על שגרם בפרשה זו.

עת נדרשתי לשקול הנסיבות החריגות לעיל אל מול מתחם העונש הנוהג, בחנתי את הדברים שקבע בית המשפט העליון בפרשת לופליאנסקי:

"תיקון 113 לחוק העונשין נועד כאמור לקבוע עקרונות ושיקולים מנחים בענישה ולהנחות את בתי המשפט בעניין האופן שבו יש להתחשב ולאזן בין השיקולים השונים. עמדנו על כך שהחוק מעגן את עקרון ההלימה כעקרון מנחה. בגדר האמור, על העונש להיות מידתי ביחס לחומרת מעשיו של הנאשם ולאשמו. במסגרת תיקון 113 לחוק העונשין הנחה המחוקק את בתי המשפט להתחשב בשיקולים פרטניים המאפיינים את הנאשם וזאת כחלק אינטגרלי מהליך גזירת העונש. הנחייה זו מקורה בתפיסה כי על הענישה להתאים לנסיבותיו הפרטניות של הנאשם כחלק מהתייחסות הוליסטית למכלול נסיבות חייו, מתוך השאיפה שהפגיעה שבשימוש בסנקציה הפלילית תיעשה במידה שאינה עולה על הנדרש (חגית לרנאו וישי שרון "שמונה הכרעות ערכיות בחקיקת חוק הבניית שיקול הדעת השיפוטי בענישה" הסניגור 183, 14, 20-21 (2012)). להשקפתי, עקרון המידתיות בענישה, שעקבותיו ניכרים לא אחת באופן שבו הותווה שיקול הדעת השיפוטי בקביעת העונש במסגרת התיקון, על השלבים השונים הקבועים בו, צריך להנחותנו גם באותם מקרים חריגים וקיצוניים שבהם ראוי יהיה - בגדר הדיון הקיים וכל עוד לא שונה - לחרוג ממתחם הענישה נוכח שיקולי צדק."

"כך ראוי שנעשה, במקרים חריגים, גם לגבי חריגה לקולה ממתחם העונש ההולם במצבים שאינם נופלים לחריג השיקום. להשקפתי, בסוג כזה של מקרים לא ניתן להלום מצב שלפיו ייכפה על בית המשפט לגזור עונש בלתי מידתי."

"בבוא בית המשפט לשקול חריגה מטעמי צדק ממתחם העונש ההולם, שומה עליו לאזן בין טעמי הצדק המצדיקים חריגה מן המתחם לבין חומרת המעשים שבהם הורשע הנאשם. בקטגוריה שבה עסקינן יש לבחון אם עונש של מאסר בפועל עלול לסכן את חייו של מי שהורשע בדיון או לקצר בצורה ניכרת את תוחלת חייו, ולהביא מנגד, כאמור, את חומרת המעשים שבהם הורשע. תוצאת איזון זה עשויה להיות שליחתו של הנאשם לעונש מאסר בפועל הנמוך מתחתית מתחם הענישה שנקבע; או הימנעות מהשתת מאסר בפועל, גם מקום שבו "רצפת" מתחם העונש ההולם כוללת עונש מאסר בפועל, הכל לפי נסיבות המקרה."

מעשיו של הנאשם בפרשה זו, רף רשלנותו ותוצאת הרשלנות המחרידה שעלתה בחיי ילדה צעירה מצדיקים בעיני מאסר על פני ביצוע עבודות של"ץ זאת בניגוד להמלצת שירות המבחן למבוגרים.

אין אני סבור כי עקרון ההלימה יבוא לידי ביטוי בפרשה זו ככל שענישת הנאשם לא תכלול כל רכיב של מאסר.

יחד עם זאת, וגם אם שיקולי השיקום בפרשה זו אינם מעשיים נוכח מצבו הרפואי החריג של הנאשם ובהינתן כי המדובר באדם קשיש וחולה בן 80, הרי שלשיקולי צדק יש משקל בפרשה זו כפי שהיה בפרשת לופליאנסקי.

אני סבור שנכון וצודק להרחיק הנאשם מכל יכולת נהיגה וזאת לצמיתות.

אסור כי הנאשם בגילו ובמצבו יחזור לנהוג בעתיד.

ביחס לרכיב המאסר, נכון וראוי כי ייגזר עונש מאסר על הנאשם בפרשה זו, הן בשל רף הרשלנות שנקבע והן בשל התוצאה הקטלנית המחרידה של רשלנות זו.

אולם, האם נכון וצודק יהיה לקצר את תוחלת חייו באופן ניכר בשליחתו לריצוי המאסר מאחורי סורג ובריח?

נכון כי אין וודאות חד משמעית באשר לנתון תוחלת חייו של אדם, אך לעולם ישפוט בית המשפט לפי שכל ישר מעבר להערכות כאלה ואחרות המובאות בפניו.

כאשר בניצול שואה בן 80 עסקינן, הסובל מסרטן עור עם גרורות בריאה ובמוח, הסובל במקביל מאי ספיקת כליות, סוכרת ודלקת פרקים, ברור על פניו כי שהייה במצבו חצי שנה או יותר מאחורי סורג ובריח, תקצר בהסתברות גבוהה את תוחלת חייו.

אני סבור כי ביצוע פעולה של שליחת אדם במצבו אל מאחורי סורג ובריח כאשר בעבירת רשלנות עסקינן (עבירה ללא יסוד נפשי של מודעות או חפץ בתוצאה), היא פעולה בלתי מידתית אשר מטעמי צדק נכון יהיה להימנע ממנה בנסיבות החריגות של פרשה זו.

פתרון נכון בעיני למצב העובדתי הייחודי בפרשה זו, בא באמצעות חוות דעת הממונה על עבודות השירות.

נאשם זה, למרות מצבו הבריאותי החריג, נמצא מתאים לריצוי מאסר בדרך של עבודות שירות.

ב"כ הנאשם טען ארוכות בעניין זה וניסה לשכנע כי ענישה הכוללת של"ץ תתאים לפרשה זו יותר מריצוי מאסר בדרך של עבודות שירות.

הקשבתי וקראתי את טיעוני ההגנה בין היתר אל מול פסיקת בית המשפט המחוזי חיפה שניתנה לאחרונה בעקבות "דוח דורנר" (ראה עפ"ת 62250-07-17 וכן עפ"ת 1267-05-16). פסיקה חדשה זו היא בבחינת חידוש בענישה ככל שהדבר קשור לשאלת "אפקטיביות" עונשי מאסר בעבירה של גרימת מוות ברשלנות. מבלי שאדרש לפער אשר קיים בין פסיקת בית המשפט העליון הנוכחית לפיה הכלל הוא עונש מאסר בפועל כאשר בגרימת מוות ברשלנות בתאונת דרכים עסקינן לבין הענישה אותה אישר בית המשפט המחוזי (חיפה) בפרשות אלה, אקבע כי כאשר ברשלנות ברף בינוני או דנים, הרי שענישה הכוללת של"ץ כעונש מרכזי, אינה עונה בעיני על עקרון ההלימה, ולכן עמדה זו של ההגנה נדחת על ידי.

אני סבור כי בפרשה זו **משיקולי צדק** וגם כדי לאפשר את **השלמת שיקומו של הנאשם**, נכון יהיה תמהיל ענישה הכולל את עונש המאסר המכסימאלי אותו ניתן לרצות בדרך של עבודות שירות (6 חודשי מאסר), זאת לצד פסילת הנאשם **לצמיתות** מלקבל או להחזיק רישיון נהיגה מכל סוג.

פסילת הנאשם לצמיתות באה כחריגה לחומרה מחלקו העליון של המתחם ברכיב ענישה זה וזאת כדי לאזן את החריגה מחלקו התחתון ברכיב המאסר.

ענישה זו לצד ענישה מותנית וחתימה על התחייבות כספית יש בה בעיני בפרשה זו כדי לענות על עקרון ההלימה, יש בה כדי לייצר ענישה מידתית שעולה בקנה אחד עם עקרונות צדק וניתן להגדירה כענישה ייחודית לפרשה ספציפית זו בנסיבותיה החריגות מבלי שהדבר ייצר משום שינוי במדיניות הענישה הנוהגת בתאונות קטלניות עם רף רשלנות בינונית.

טרם אגזור את דינו של הנאשם מוצא אני חובה להתייחס למשפחת המנוחה ובמיוחד לאביה שהגיע להעיד בפני בשלב הטיעונים לעונש.

כל עונש שייגזר להלן לא יקל על כאב משפחת המנוחה ולא ינחם אותה באסונה.

אביה של המנוחה (אשר מסר לבית המשפט תמונה מלאת חיים של בתו) הצליח להעביר לבית המשפט את עוצמת האבל והכאב שחווה משפחת המנוחה מדי יום ומדי שעה. המדובר בעוצמת כאב ואבל שלא ניתן לתאר במילים. אביה של המנוחה ולמעשה כל משפחתה שבורים מיגון וצער.

לא בכל פרשה ניתן או צודק לגזור ענישה בהתאם לשיקולי גמול והרתעה. יהיו מקרים נדירים בהם שיקולים נוספים יובילו לתוצאה אותה משפחת קורבן העבירה תתקשה מאד לקבל.

חובה על בית המשפט לשפוט משפט צדק גם כאשר תוצאה זו קשה מאד למשפחת קורבן העבירה ובית המשפט תקווה כי משפחת המנוחה תצליח למצוא את כוחות הנפש להבין את השיקולים המורכבים שבבסיס החלטה זו.

הנני דן את הנאשם לעונשים הבאים:

1. פוסל הנאשם מלקבל או להחזיק רישיון נהיגה וזאת לצמיתות. פסילת הנאשם תימנה מהיום ללא צורך בהפקדת רישיון נוספת.
2. גוזר על הנאשם 6 חודשי מאסר אותם ירצה הנאשם בדרך של עבודות שירות. הנאשם יתייצב לתחילת עבודת השירות ביום 13.8.18 בשעה 08:30 ויתאם התייצבות זו עם המפקח האחראי מטעם הממונה על עבודות שירות שפרטיו בחוות דעת הממונה.
3. גוזר על הנאשם 6 חודשי מאסר וזאת על תנאי שלא יעבור עבירה של נהיגת רכב בזמן פסילה או גרימת תאונה בניגוד לסעיפים 67, 64, 62(2) בפקודת התעבורה, תשכ"א-1961 וזאת תוך 3 שנים מהיום.
4. הנאשם יחתום על התחייבות כספית בסך של 50000 ₪ להימנע מביצוע עבירות בניגוד לסעיפים 67, 64, 62(2) בפקודת התעבורה, וזאת תוך שנתיים מהיום. ההתחייבות תחתם היום ולא ייאסר הנאשם למשך 15 ימים.

ניתנה היום, ה' אב תשע"ח, 17 יולי 2018, בנכחות הצדדים.